Presidential Communications Operations Office Presidential News Desk

SPEECH OF PRESIDENT RODRIGO ROA DUTERTE DURING THE JOINT GRADUATION CEREMONY OF THE PUBLIC SAFETY OFFICERS BASIC COURSE (PSOBC) CLASS 2019-07 AND THE PUBLIC SAFETY OFFICERS ADVANCE COURSE (PSOAC) CLASS 2019-18

[Delivered at the Arcadia Active Lifestyle Center in Davao City | 20 February 2020]

Kindly sit down. Salamat po.

Interior and Local Government Secretary Eduardo Año; officials and staff of the Philippine Public Safety College led by its president retired general Ricardo de Leon, sir; National Police College Director Romeo Magsalos; the 2019 graduating class of Public Safety Officers Advance Course and Basic Course; other invited guests; ladies and gentlemen

I am not telling you because I am inordinately proud. But I have been with you since --- when was that? Well, when I passed the Bar and I got married very early, and well, as a new practitioner there was really not enough to go around. And so with a little meager that I got from my practice I choose to... Well, there was this offer and I became a lecturer of the --- where you trained doon diyan sa Mintal. I stayed there for quite a time from being a prosecutor. I was handling Criminal Law, Criminal Evidence and Criminal Procedure until --- until my mayorship days.

Kaya lang it was not really --- it was an intermittent lecture where I had a time. But kung sana meron lang PowerPoint dito, I can give you and share with you a little knowledge of my being a prosecutor. I was a trial prosecutor for many years at maibigay ko sana in a very --- if you just listen very carefully, I'd give you all that you need to know as a police --- your career. Makinig ka lang. In about 30 minutes, I can give you a complete rundown of what you should know and do as a police. Kaya lang wala akong panahon. Mag-ga-graduate na kayo.

If there was a time that I was your --- sayang hindi ako... Iyong lahat na dumaan sa akin hindi ko naman sinasabi na pinakamahusay sila. Ang sinasabi ko lang may guide ka and in 30 minutes, in a very clear and concise language, I can convey to you what Criminal Law, Criminal Procedure and Criminal Evidence is. Kaya sayang but anyway maybe in the --- in a few days kung hindi na ako --- lalo na kung hindi na ako presidente, about two years from now, I could devote my time lecturing...

Ang mahirap lang dito sa pulis ngayon --- I'm not trying to belabor the point. Ang problema lang kasi dito sa pulis is halos karamihan mag-asawa. The new na sumasampa sa service is mag-asawa kasi diyan kayo kumukuha ng partner ninyo sa klase, 'yung classmates. So one day I would have to address you, if there is a chance at all I would say: "Good morning, Mr. and Mrs. Pulis." All of you kasi karamihan ninyo ang mga asawa pulis.

Itong mga --- nawala ang mga g***. Nagsibatan. Ito ang boyfriend niya pulis sa Cebu. Iyong saan 'yung? Nawala ang mga buang. [laughter] Then there's Major Coni 'yung --- ayan o, nakatindig doon. Ang... Ang ano ko lang kasi ganito. Mayamaya babasahin ko itong speech ko pero makinig lang kayo.

Ang problema kasi when I was pondering itong mga --- when I signed your --- I just signed a lot of appointments last night before I left Manila or the other night. Maraming pulis na-promote, mga tatlong pages 'yon. Ang mahirap kasi 'yung mag-asawa. Kaya nga 'yung isa ma-assign sa... You know, I'm talking about life, about reality. Iyong isa ma-assign sa isang probinsya, 'yung isa naman ma-assign doon.

Kung may mga anak magkakaproblema talaga tayo. Iyan ang sinasabi ko. Iniisip ko lang so the wife must be --- who is a policewoman, police officer, must be assigned as near as where the family home is. Kasi pagka hindi, kawawa 'yung mga bata. Iyan ang sinasabi ko kung bakit I have serious misgivings about this new batch of police officers na mag-graduate kasi ang asawa ninyo classmate mo.

Okay lang 'yan sa academy tinginan. Ang problema niyan mag-asawa. Dito sa akin, tatlo o apat na ang ano ko na kinasal. Classmate nila. Pati 'yung sa Army, classmate niya. Pati 'yung Navy ko na aide, classmate niya. So iyan ang ano ko. Itong si Coni, I'll just --- with your permission tutal totoo naman. Tatay niya pulis,

na-ambush, patay. Asawa niya pulis, na-ambush, patay. Siya pulis. Kaya sabi ko huwag ka nang magpa-assign sa critical areas kasi kung ganun maubos ang bata ang maiwan ang pamilya. Iyon ang ayaw ko doon. Iyon ang --- karamihan kasi ninyo mag-ano na eh, magka-asawa ng pulis rin. Ang problema 'yung...

You know I remember kasi pumunta ako ng --- was it Zamboanga? I went there kasi maraming tinamaan sa Jolo so dinala sila doon. So I flew gabi, nagbigay ako ng --- I awarded them the medal, the Order of Lapu-Lapu. Paglabas ko, 'di siyempre turned right na ako papuntang tarmac kasi 'yung ospital nandiyan lang sa ano eh compound.

Maraming bata sabi, "Duterte, Duterte, Duterte!" Iyong the political --- 'yung pagka politiko ko umaandar. Pinuntahan ko 'yung mga bata. May isang bata he was really almost gusto na talagang kalahati ng katawan na hindi na mahawakan ng yaya. 'Di sinalubong ko. Sabi ko --- kasi sabi niya, "Papa, papa, papa." Sabi ko, "Sige, ako ang papa mo." 'Yung bata naman was really overenthusiastic to see his father.

Tapos nagtanong ako sabi ko... May kapatid, pahawak-hawak sa pantalon ko. Human nature. Maski gaano ka ka-demonyo, 'yung bata... So sabi ko, "Sige 'nak, ako na lang ang tatay ninyo."

Tinanong ko --- nandiyan si General Galvez. Sabi ko, "Saan ang nanay pala?" Sabi niya, "Sa Maynila." Sabi ko, "Ang tatay?" "Nag-training rin somewhere in Luzon." Sabi ko, "Ha? Sinong nagbabantay dito?" Sabi niya, "Ako, 'yung tiyahin."

So 'yung anak --- 'yung dalawa o tatlo. Doon ako nag-ano na sumama ang --- sumama ang mukha ko. I was not angry at anybody but it was in the system --- 'yun ang sistema eh. So sabi ko, this has to change.

Kaya sinabi ko sa kanila nung following day, nandiyan sila --- General Año lahat, sabi ko, "do not do this again." Pagka ang asawa, 'yung lalaki --- bana sa Bisaya 'yan eh --- na-assign sa ibang lugar, the wife must be stationed as near as the house --- the family house.

Sabi ko, hindi ako papayag nang ganun. Do not do that. Kasi ang mga bata maglaki walang nanay, walang tatay and you will have a dysfunctional family 'pag malaki na. Kaawa hindi maka --- the embrace of a father and mother hindi mabayaran 'yan kahit isang milyon.

Kaya sabi ko, tutal pinasok man natin ito, we allowed you to marry your classmates, eventually, this thing will come to a fore and create a problem for us. Hindi mo naman mapilitan na mag-asawa kayo. Ewan ko how you would handle it.

But pagka ganun --- ah hindi maganda ang labas ng... Hindi maganda. Kailangan ang nanay nandiyan. Kung sobra sila --- sobra-sobra, eh wala tayong magawa. Kung sabihin mo lima na taga-diyan, eh 'di ilagay mo diyan. Hindi pwedeng 'yang walain mong sabay ang tatay pati nanay. It's not good. It is not fair sa buhay ng tao.

Kaya ang gobyerno sabi ko pumayag naman nang ganito. Siyempre I cannot prevent, you know, love to blossom between a man and a woman. Araw-araw nagkikita. 'Yun ang isang ano ko.

Second is gusto ko talagang magturo sa inyo. Hindi ko --- hindi ako magsabi na pinakabright ako pero 'pag nakuha mo 'to, good ka na. 'Yun na ang guide mo pagka-pulis mo habang buhay, hanggang sa kamatayan. [applause]

I hope that I'd have the time to... At alam naman ninyo, protektado ko kayo sa totoo lang. [applause] Problema lang gusto kong --- I've cite to you a --- an example of how I would go out to help pero may media kasi. Hindi pampubliko 'yung sabi ko but...

Lahat na pulis na nagkakaso in the performance of duty, hinabol ko, tinulungan ko. Maya na lang kayo ang mag-istorya kung papaano. Protektado kayo sa akin.

Somehow, magkaso-kaso kayo. But just let me know, let your CO o sinong chief of police mo, kahit pa-ano lang, just give me the report. Huwag mo lang akong bigyan ng sinungaling na istorya. Ang gusto ko sabihin mo ang totoo. Ako na ang bahala magbalasa. Pero huwag mo akong bigyan ng istorya na baluktot kasi ako pagka --- kung tumulong ako 'pag nagka-leche-leche ikaw ang... Eh sabihin ko 'di ipalabas mo na 'yung...

Kaya huwag mo akong... 'Pag magtanong ako sa inyo --- hindi sasabihin idinidiin kita. Lalo na in the performance of duty, 'pag magtanong ako, "ano ang nangyari diyan?" "paano nangyari?," ako na ang... Basta performance of duty, malayo kayo sa kulungan.

Pero 'yung mga nagkabarilan doon sa asawa ng ibang babae, ah ihatid ko kayo sa kulungan. Pareho tayong sakit pero huwag ka magpahuli g*** ka. P***** i** pasok-pasok ka diyan. Huwag kang pumasok na... But kung sa trabaho lang, wala man.

The third is --- napilitan akong mag-ouido muna kasi may importante talaga akong sasabihin sa inyo. I don't know what will happen after I am through --- paalis --- kung maalis na ako. Pero itong droga, papatayin talaga tayo. It will destroy the country.

Alam mo, araw-araw itong mga p***** i** kayong mga human rights. Leche kayo. Pati si Trillanes, sige daldal. Alam mo, you are --- kayo ang nasa... Itong mga politiko, basta politika lang. So you --- you know, you should avoid people like that. 'Yung akala nila na sila 'yung --- 'yung mga grandstanding na wala namang magawa. Hindi naman bemedaled. Hindi naman nagpunta ng giyera ang g***, nasa opisina lang, tapos mag-ambisyon.

You know 'yung mga ganun, iwasan ninyo. I'm just advising you, stay clear. Sisirain tayo. Ang droga, hanggang ngayon kung tingnan ninyo sa crawler, 'yang may nagsasalita diyan, maski all over the country, police are arresting people and confiscating or there's a seizure of --- hindi talaga bababa sa isang milyon. It's 2 million, 3 million. Hanggang ngayon. So what does that indicate to us.? That we have a serious problem of drugs. Marami.

Tingnan mo ang Amerika. Tingnan mo 'yung sa Netflix 'yung Dope. Tingnan mo ang Amerika, nakatingin na lang ang mga pulis now they are allowing marijuana. Wala na. Basta na lang bungog 'yung tao, kita mo ang pulis nakatindig lang.

You try to --- 'yung Netflix. But you have to connect with the Internet. Maya magano ako ng kopya, ibigay ko na lang siguro, I don't know but we have to worry about 'yung copyrights. Tingnan mo ang...

Dito sa atin ganito 'yan eh, 'pag ang tatay bumagsak sa droga, bagsak talaga ang pamilya. The family will collapse. Itong mga --- p***** i** kayong human rights. You worry of --- you worry about a dead carcass ng criminal diyan? Hindi niyo alam ang sinira.

'Pag nasira 'yang anak o nanay o tatay, especially the father, bagsak na 'yan. And there are aplenty. Wala na ito. Maghiwalay na kasi away, bugbog lang 'yan eh pati ang mga anak hindi na mag-aral. Problema 'yung mga bata papasok rin sa droga. Easy ang access nila. Alam ninyo 'yan.

'Pag ito pumasok ang mga bata na babae kung wala ng pagkain, 14, 15, 16, they go to prostitution. Itong asawa naman maghanap ng trabaho and they are a very easy prey sa mga recruiter. 'Yung recruitment, 'yung ibinan, dalhin doon sa Middle East. Pagdating doon sa Middle East tingnan mo ang nangyayari sa Pilipina. They are treated as slaves, fed with garbage, and they are being sexually abused every night.

Kaya hindi mo ma --- mabasa mo ang mga Pilipina tumatalon na lang. Hindi na matiis eh. Siguro naging ano na rin, disoriented o nabuang na talaga. Ilang... Ilang ano 'yan na mag-suicide na lang, mag-diretso na maglukso. Ang buhay --- mahirap tayo. So ganun talaga. That would be the classic of it. May problema na tayo sa isang pamilya. Tapos you allow them.

Akala ng human rights --- ang tinitingnan nila 'yung patay. P***** i** kayo. Ang hindi ninyo tinitingnan ang Pilipino na nasira. Kaya kayong mga droga, ang mga drug lord, p***** i** papatayin ko talaga kayo. Sinasabi ko na sa iyo. Huwag na kayong magdrama-drama ng extrajudicial killing o idemanda ninyo ako sa...

Ang akin, ito, 'pag sinira mo ang bayan ko, talagang papatayin kita. Ngayon, ako sinasabi ko marami sa pulis pumasok. Alam mo, pare-pareho lang rin tayo. Sinuwerte lang siguro ako sa buhay. I... Magtanong kayo ng taga-Davao dito. Hindi kami mayaman, wala akong negosyo, wala lahat. Anak lang rin ako ng maestra pati abugado. My father became governor but that's another story.

Eh kasi teritoryo ng Bisaya ang Davao eh. Mindanao is a Cebuano-speaking... Aside from the Moro, ang karamihan pati 'yang Ilonggo dito ano na 'yan, one sentiment na 'yan sila. Kaya 'yan ang ano ko.

Ang pulis kaya ko nga dinoble eh kasi nakikita ko talaga p*** hirap. Entry pay 14,000, sabi ko patay. Dinoble ko. Kaya 'yan sila lahat may kotse na. At least kayo, 'yung mga binata, makabili na ng kotse. 'Yun namang medyo matanda na pwede na silang magkabit, magpagawa ng isang bahay. May gasto --- panggastos na 'yan. Huwag ninyo akong bolahin, galing ako diyan.

Do you know that I've been mayor of this city 23 years? Alam ko lahat ang racket ng buhay, pati racket ng pulis. Okay lang sa akin magkasala kayo ng iba. Maybe I will be forgiving. Pero warningan (warning) ko kayo ha: Huwag na huwag kayong magkamali na pumasok sa droga. Mamamatay talaga kayo. Nakikita naman ninyo ilan ang pulis na bumabagsak.

Eh pumasok ka diyan, eh susugal ka talaga sa buhay mo. Ako, ayaw ko talaga. Sinabi ko 'pag sinira mo bayan ko lalo na 'yang mga drug lord, papatayin talaga kita. Simple as that. Criminal liability? Pagkatapos ko, fight tayo sa korte. Sige. Pero ito sabihin ko, "Judge, totoo 'yan. Eh p***** i** pinapatay ang mga kababayan ko. Hindi ko kaya --- hindi ko matanggap 'yan. Hindi ko talaga matanggap 'yan. Magkasala na kayo kung anong ano o sabihin mo 'yung disgrasya na hindi mo naman sinadya, nandiyan ako. Magtanong kayo, dismiss ang kaso. Kaya hindi ko kayo pababayaan. Kung sabihin mo na wala na, madali lang. Paglabas ko sa presidency, pardon kayo lahat.

So kayong mga... Pinaparinig ko 'yan doon sa mga ano... Patayin kayo nitong mga pulis na ito? Okay lang. Ipakulong ninyo? Okay lang. Paglabas ko sa presidency... Ilan man itong pulis na ano, pardon 'yan lahat. 'Yan ang pang-kontra ko sa inyo. Kaya madali ko kayong patayin mga p***** i** ninyo.

Kayong mga... My police, you are my policemen, huwag na huwag kayong pumayag na babagsak ang ating bayan. Kawawa ang next generation. Kaya 'yang mga pulis, mga ninja cop, mamamatay talaga 'yan maski na na hindi na ako presidente. Habulin ko talaga 'yang mga yawa na 'yan. So 'yan lang ang warning ko.

I don't know kung basahin ko pa ito. Kasi ang nakalagay lang dito na magpakabait kayo. [applause] Ito totoo. English lang nga pero ayan pabalik-balik ganon o, marami na kayong natutunan. Tapos ganyan gamitin ninyo sa... Bakit ko kayo sabihin? Alam ninyo 'yan. Basic course pa lang.

Kaya sabi ko matagal ako nagturo. 'Yung iba estudyante ko nag-retire na. Eh 56 lang eh. Lahat 'yan, pati 'yung sa gobyerno. 'Pag matino ka na general, eh mahal kita. 'Pag ikaw --- ikaw pulis, mahal kita, mahal ko kayo. Kaya hindi ko kayo pababayaan.

Kaya lang itong isang deal na ito, huwag kayong pumasok sa alanganin. Be a police officer, a truly one who is there to serve the people. Maliit lang ang sweldo natin pero 'yan man ang napili natin sa buhay. It's about too late to change na magnegosyo ka.

Gusto mo ng pera then get out of the police and start a business if you have the money. But if you want to make it as a career, look at to the days when you --- ewan ko kung buhay pa ako niyan. But I would be there to --- to help you.

Wala kayong ibang nakita na presidente na magsabi na, "Anong nangyari?" "Ganun nangyari eh palpak eh." "Tulungan mo. 'Wag mong ipakulong." Pero kung hindi tayo magkaintindihan for the next two years, sorry.

Pero alam ko naman mababait kayo. Wala naman akong narinig. Continue. At huwag kayong matakot patayin 'yang mga p***** i***** 'yan pagka lumaban. Ito ha, ito --- Human Rights, pagka lumaban, if you sense na ang buhay mo delikado, 'wag mo nang hintayin makabunot. Magbunot pa lang, barilin mo na. That is legal. 'Wag ka nang maghintay na tutukan ka. Pagka bumunot... Eh sige kayo practice diyan. Unahan mo na. Basta the first inkling na mamamatay ka, ako na ang bahala. Ang problema kung ang bunutin panyo lang. [laughter]

Hindi, malaman mo. Alam mo, you will acquire the sixth sense. Ang unang-unang kayo... Magtingin ako sa isang tao, I'm sorry but 'yung profiling, ako, isa, dalawa, tatlo, apat na tanong lang. Totoo 'yan.

Marami 'yan sila mahuli mga bata, "Hindi Kol. Hindi ako, Kol." Uncle, uncle man 'yang mga yawa na 'yan. Sabihin ko lang, "Ilang taon ka na?" "16 lang ako, Kol."

"P**** i** maghubad ka. Maghubad ka ngayon." Makita mo man 'yang --- kakulot masyado. Kahaba, p***** i**, diretso sa...

Hindi ninyo ako naabutan pero I could --- talagang ano... 'Yang ganun, 'pag may nakita akong cockroach, "P***** i**, isa ka pang cockroach ka." Sabihin ko sa'yo, "Kainin mo. Kainin mo."

'Yan 'yung ano... Pero hindi naman... 'Yon talaga 'yung tao na kumakain ng cockroach. Gusto man nila 'yan. Pero ganon ako ka-ano --- 'yung nakikinig ngayon. Well, eleksyon sinabi ko --- wala naman akong sinabi na marami. Sinabi ko corruption, kasali na pulis diyan, droga, o kita mo, tapos gobyerno.

'Yung gobyerno... Kahapon I terminated all sa --- kay Morente. Itong si Morente, mahal ko 'yan kasi chief of police 'yan dito, mabait 'yan. So hindi niya kaya. Sabi niya... Limitado man rin kasi sa ano...

Iyong lahat sa NAIA, sabi ko filan (file) mo ng kaso tapos pinaalis ko na. With the end of --- in view of dismissal. Iyong sa Customs, 83 of them were dismissed. So do not tempt the gods --- we are not gods. Im saying just a figure of speech. Do not tempt the gods. Just do your work, I will protect you. Stay aligned and if there is anything..

Ganito 'yan eh, kung may problema ka, alam ko magkakaroon ka ng problema. Magka --- ikaw magka-cancer ka o asawa mo, o nanay mo, 'wag ka nang pumunta doon sa iba. Paalamin mo lang ano mo, police director mo, "pakisabi lang kay mayor na..." Ako na ang bahala. Huwag ka nang maghingi. 'Wag ka nang mag-ano... Ako ang gagastos.

'Pag ikaw nagka-cancer, tapos alam ko naglaro ka ng droga, sabihin ko sa iyo: "Mamatay ka na sana, p***** i** mo. Hindi kita kailangan sa pulis." Ang kailangan ko ang pulis kagaya ninyo.

Maraming salamat po. [applause]